

Prognose IMF voor Midden-Europa en de Balkan

Jan Limbeek

Twee keer per jaar, in april en in september of oktober, publiceert het IMF zijn *World Economic Outlook*, waarin het zijn economische verwachtingen voor de wereld schetst. De huidige prognose voor Midden-Europa en de Balkan is een stuk negatiever dan de [prognose voor het GOS, Georgië en Mongolië](#). In slechts drie van de hier besproken achttien landen zal de gemiddelde economische groei over de periode 2011-2014 hoger uitvallen dan waar het IMF in de [vorige prognose](#) van april 2011 vanuit ging: Estland, Litouwen en Moldavië. Nogmaals drie landen laten vrijwel geen verschil zien: Montenegro, Macedonië en Letland. De overige twaalf landen zullen het allemaal slechter doen.

Net als het grootste deel van Europa scoorden Midden-Europa en de Balkan heel goed in het eerste kwartaal van 2011. Maar bijna overal vertraagde de economische groei vanaf het voorjaar van dit jaar aanzienlijk. Wel zal het inkomen omgerekend in dollars volgens de wisselkoers overal hoger zijn dan wat het IMF in april voorspelde, behalve in Bosnië-Herzegovina, Kroatië en Tsjechië. In Tsjechië is de neerwaartse bijstelling heel groot: gemeten in dollars zal de gemiddelde Tsjech in 2014 bijna 3.000 dollar armer zijn dan het IMF in april nog voorspelde. Gemeten in de nationale munt zal hij vanaf 2013 echter slechts een paar honderd dollar armer worden.

Tsjechië vormt een uitzondering, want in de meeste landen doet ten opzichte van de april-prognose de werkelijke koopkracht (ppp) de komende jaren het slechter dan de dollar-koopkracht. Kroatië en Bosnië-Herzegovina laten ook een wat lagere inkomensgroei in dollars zien dan in ppp. In de huidige verwachting is het verschil tussen het dollar- en het ppp-inkomen in 2014 alleen in deze landen opgelopen. In alle andere landen neemt het verschil af. In Macedonië neemt dit verschil eveneens af, maar het land is toch uitzonderlijk omdat ten opzichte van de april-prognose het inkomen in ppp sneller toeneemt dan het inkomen in dollars.

In alle landen in de regio is de ppp-koopkracht hoger dan de dollar-koopkracht (volgens de wisselkoers). Het prijsniveau in Midden-Europa en de Balkan is immers lager dan in de Verenigde Staten, dus voor een dollar kun je er meer kopen dan in de Verenigde Staten. Het ppp-inkomen is dan ook hoger dan het lijkt wanneer de omvang van de economie simpelweg wordt weergegeven in dollars, behalve in Tsjechië.

In Bulgarije is volgens de verwachting van het IMF het inkomen gemeten in dollars vanaf 2011 ieder jaar ruim 1.500 dollar hoger, ondanks (iets) lagere economische groei. In Estland gaat ten opzichte van de aprilprognose de groei van het dollarinkomen nog harder: van ruim 400 dollar extra in 2010 via 1.600 dollar in 2011 tot 2000 dollar extra in de jaren daarna. Ook voor Litouwen verwacht het IMF een veel hoger dollarinkomen, tot 1.250 dollar extra in 2014. Letland is het enige land waar het inkomen in dollars in 2014, ondanks 700 dollar extra groei, het topniveau van 2008 nog niet bereikt zal hebben.

De economie in Midden-Europa deed het in 2009 (nog) slechter dan in West-Europa. Dit gold met name voor de Balkan en de Baltische landen. Alleen in

Albanië, Kosovo en Polen was er in geen enkel jaar sprake van economische krimp, maar in deze prognose zullen hun economieën dus wel trager groeien dan in april nog voorspeld werd.

Sinds 2010 groeit Midden-Europa economisch weer harder dan 'het oude Europa'. De ontwikkelde economieën van (West-)Europa groeien met 1,7 procent in 2010, 1,6 procent in 2011 en met 1,3 procent in 2012. Daarbij moet aangetekend worden dat een vergelijking van Midden-Europa met de ontwikkelde landen van Europa niet precies gemaakt kan worden omdat het IMF Tsjechië, Slowakije, Slovenië en Estland ook tot de laatstgenoemde groep rekent.

Met name op de Balkan en in de Baltische landen is het herstel robuust. Maar alleen in Moldavië wordt het groeiniveau bereikt van vóór 2008. Aan de andere kant valt in Kroatië en Slovenië de groei tegen: zij scoren nauwelijks meer dan het Europese gemiddelde. De Baltische landen hoorden bij de Sovjet-Unie en doen het nu redelijk, net als de rest van het GOS.

De huidige prognose noteert voor Servië in alle vermelde jaren sinds 2005 een lagere groei ten opzicht van de cijfers van de vorige prognose van april. Dit scheelt in de meeste jaren behoorlijk veel: 2006 -1,6 procentpunt; 2007 -1,5; 2008 -1,7; 2010 -0,8; 2011 -1,0; 2012 -2,0; 2013 -1,0. Toch groeit het inkomen gemeten in dollars niet veel minder dan in de aprilprognose. In ppp daalt de groei wel ieder jaar, oplopend tot ruim 1.300 dollar in 2014.

IMF-prognose voor Midden-Europa en de Balkan, 2005-2014 (september 2011)

		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Albanië	groei bbp (%)	5,8	5,4	5,9	7,7	3,3	3,5	2,5	3,5	4,2	4,0
	bbp per capita (\$)	2.602	2.858	3.393	4.102	3.819	3.716	4.131	4.396	4.650	4.921
	bbp per capita (ppp)*	5.353	5.799	6.313	6.901	7.169	7.468	7.780	8.097	8.449	8.818
Bosnië – Herzegovina	groei bbp (%)	3,9	6,0	6,2	5,7	-2,9	0,7	2,2	3,0	4,0	4,5
	bbp per capita (\$)	2.783	3.154	3.891	4.733	4.367	4.242	4.715	4.993	5.320	5.710
	bbp per capita (ppp)*	6.023	6.588	7.205	7.796	7.660	7.816	8.174	8.517	9.022	9.598
Bulgarije	groei bbp (%)	6,4	6,5	6,4	6,2	-5,5	0,2	2,5	3,0	3,7	3,8
	bbp per capita (\$)	3.743	4.325	5.512	6.813	6.421	6.356	7.243	7.742	8.192	8.679
	bbp per capita (ppp)*	9.941	10.986	12.096	13.187	12.668	12.934	13.563	14.188	14.882	15.658
Kroatië	groei bbp (%)	4,3	4,9	5,1	2,2	-6,0	-1,2	1,3	1,8	2,5	2,7
	bbp per capita (\$)	10.086	11.235	13.383	15.758	14.324	13.776	14.529	15.157	15.880	16.659
	bbp per capita (ppp)*	15.254	16.532	17.888	18.686	17.776	17.819	18.338	18.860	19.456	20.152
Estland	groei bbp (%)	9,4	10,6	6,9	-5,1	-13,9	3,1	6,5	4,0	4,2	3,7
	bbp per capita (\$)	10.334	12.511	16.158	17.634	14.410	14.405	16.880	17.908	18.753	19.554
	bbp per capita (ppp)*	16.618	19.007	20.948	20.320	17.713	18.527	20.182	21.228	22.265	23.303
Hongarije	groei bbp (%)	3,2	3,6	0,8	0,8	-6,7	1,2	1,8	1,7	2,9	3,2
	bbp per capita (\$)	10.902	11.193	13.699	15.475	12.837	13.024	14.808	14.861	14.777	16.448
	bbp per capita (ppp)*	16.931	18.151	18.842	19.460	18.375	18.841	19.647	20.201	20.959	21.844
Kosovo#	groei bbp (%)	3,8	3,4	6,3	6,9	2,9	4,0	5,3	5,0	4,7	3,4
	bbp per capita (\$)										
	bbp per capita (ppp)*										
Letland	groei bbp (%)	10,6	12,2	10,0	-4,2	-18,0	-0,3	4,0	3,0	4,0	4,0
	bbp per capita (\$)	6.955	8.689	12.612	14.833	11.448	10.680	12.226	12.804	13.504	14.264
	bbp per capita (ppp)*	13.181	15.351	17.473	17.181	14.306	14.504	15.448	16.124	16.924	17.806
Litouwen	groei bbp (%)	7,8	7,8	9,8	2,9	-14,7	1,3	6,0	3,4	3,6	3,7
	bbp per capita (\$)	7.608	8.863	11.582	14.084	11.056	11.046	13.190	14.142	15.096	16.123
	bbp per capita (ppp)*	14.218	15.923	18.096	19.138	16.581	17.235	18.770	19.725	20.695	21.770
Macedonië	groei bbp (%)	4,4	5,0	6,2	5,0	-0,9	1,8	3,0	3,7	4,2	4,0
	bbp per capita (\$)	2.944	3.219	3.998	4.828	4.550	4.483	5.012	5.355	5.682	5.953
	bbp per capita (ppp)*	7.600	8.224	8.961	9.602	9.599	9.868	10.370	10.851	11.358	11.890
Montenegro	groei bbp (%)	4,2	8,6	10,7	6,9	-5,7	1,1	2,0	3,5	3,7	3,7
	bbp per capita (\$)	3.628	4.323	5.869	7.254	6.632	6.417	6.668	6.949	7.270	7.622
	bbp per capita (ppp)*	7.959	8.910	10.121	11.059	10.539	10.775	11.228	11.739	12.253	12.809

		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Polen	groei bbp (%)	3,6	6,2	6,8	5,1	1,6	3,8	3,8	3,0	3,4	3,5
	bbp per capita (\$)	7.965	8.958	11.157	13.887	11.296	12.323	13.976	14.617	15.422	16.049
	bbp per capita (ppp)*	13.571	14.892	16.373	17.592	18.069	18.981	20.137	20.954	21.798	22.754
Roemenië	groei bbp (%)	4,2	7,9	6,3	7,3	-7,1	-1,3	1,5	3,5	3,8	4,3
	bbp per capita (\$)	4.586	5.684	7.922	9.502	7.610	7.542	8.666	9.534	10.446	11.425
	bbp per capita (ppp)*	9.403	10.491	11.502	12.640	11.893	11.895	12.358	12.952	13.561	14.296
Servië	groei bbp (%)	5,4	3,6	5,4	3,8	-3,5	1,0	2,0	3,0	4,5	5,0
	bbp per capita (\$)	3.391	3.958	5.227	6.467	5.438	5.139	6.267	6.600	7.058	7.656
	bbp per capita (ppp)*	8.315	8.928	9.722	10.316	10.060	10.252	10.661	11.079	11.629	12.290
Slowakije	groei bbp (%)	6,7	8,5	10,5	5,8	-4,8	4,0	3,3	3,3	4,3	4,2
	bbp per capita (\$)	8.902	10.382	13.937	17.543	16.187	16.104	17.889	18.598	19.660	20.834
	bbp per capita (ppp)*	16.031	17.941	20.376	21.995	21.115	22.195	23.384	24.387	25.574	26.859
Slovenië	groei bbp (%)	4,0	5,9	6,8	3,7	-8,1	1,2	1,9	2,0	2,4	2,3
	bbp per capita (\$)	17.857	19.391	23.566	27.261	24.390	23.648	25.939	26.905	27.989	29.057
	bbp per capita (ppp)*	23.367	25.444	27.981	29.606	27.460	28.073	29.179	30.063	30.966	31.935
Tsjechië	groei bbp (%)	6,3	6,8	6,1	2,5	-4,1	2,3	2,0	1,8	2,5	2,9
	bbp per capita (\$)	12.186	13.912	16.935	20.816	18.171	18.277	20.925	22.050	23.004	23.812
	bbp per capita (ppp)*	20.281	22.295	24.263	25.182	24.191	24.950	25.934	26.626	27.419	28.391
Moldavië [^]	groei bbp (%)	7,5	4,8	3,0	7,8	-6,0	6,9	7,0	4,5	4,5	4,5
	bbp per capita (\$)	830	949	1.229	1.695	1.524	1.630	2.022	2.277	2.480	2.709
	bbp per capita (ppp)*	2.359	2.559	2.719	3.003	2.856	3.092	3.383	3.576	3.761	3.964
<i>Ter vergelijking</i>											
Nederland	groei bbp (%)	2,2	3,5	3,9	1,8	-3,5	1,6	1,6	1,3	1,5	1,6
	bbp per capita (\$)	39.210	41.542	47.884	53.221	48.148	46.986	51.410	51.024	52.030	53.048
	bbp per capita (ppp)*	35.039	37.361	39.859	41.303	40.061	40.973	42.331	43.160	43.984	44.981
Griekenland	groei bbp (%)	2,3	5,2	4,3	1,0	-2,3	-4,4	-5,0	-2,0	1,5	2,3
	bbp per capita (\$)	21.936	23.931	28.009	31.308	29.328	27.311	27.875	27.349	27.607	28.077
	bbp per capita (ppp)*	25.076	27.167	29.086	29.968	29.512	28.496	27.624	27.333	27.899	28.764

Opm. De gemarkeerde cijfers zijn schattingen van het IMF

* ppp is de Engelse afkorting van koopkrachtpariteit. De ppp wordt hier weergegeven in internationale dollars en is even hoog als de koopkracht van de dollar in de VS.

Kosovo werd op 9 mei 2009 het 186e lid van het IMF.

[^] Moldavië (Moldova) hoort eigenlijk bij het GOS. Het inkomensniveau van de gemiddelde inwoner van Moldavië wijkt bovendien af: hij verdient twee keer minder dan een Albanees, de armste inwoner van Europa. Dit wil niet zeggen dat hij twee keer zo arm is want het illegaal vergaarde inkomen zit niet in de cijfers.

Bron: Internationaal Monetair Fonds, *World Economic Outlook Database*, september 2011

[Terug naar 'Achtergrond'](#)